

Univerzitní galerie a jejich potenciál pro mezinárodní spolupráci

Mgr. Eva Gartnerová, Ph.D.

Teze disertační práce

Univerzitní galerie a jejich potenciál pro mezinárodní spolupráci

University galleries and their potential for international cooperation

Autor: **Mgr. Eva Gartnerová, Ph.D.**

Studijní program: Multimédia a design

Studijní obor: Výtvarná umění/ P8206

Školitel: doc. Mgr Irena Armutidisová

Oponenti: Mgr. Kateřina Tomešková, PhD.,
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Zlín, červen 2020

© Eva Gartnerová

Vydala **Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně** v edici **Doctoral Thesis Summary**.
Publikace byla vydána v roce 2020

Klíčová slova: Univerzitní galerie, kulturní management, mezinárodní management, mezinárodní síťování, práce s publikem, mezioborová spolupráce

Key words: University galleries, cultural management, international networking, audience engagement, transdisciplinary cooperation

Plná verze disertační práce je dostupná v Knihovně UTB ve Zlíně.

ISBN 978-80-7454-942-7

Abstrakt

Hlavním cílem této dizertační práce je analýza prostředí a procesů univerzitních galerií a jejich výstavních prostor, primárně na území České republiky. Výzkum vychází především z rozhovorů a z výsledků dotazníků na vybraných uměleckých vysokých školách či uměleckých fakultách vysokých škol v České republice a ve střední Evropě. Záměrem projektu je prostřednictvím zpracovaných případových studií představit a rozvíjet fenomén univerzitních galerií v České republice. Výzkum se zabývá také porovnáváním a mapováním přínosů a limitů mezinárodních sítí, kterou mohou tyto galerie propojovat.

Budeme sledovat podobnosti a preference v přístupu univerzitních galerií k práci s publikem na lokální i mezinárodní úrovni, budeme se snažit lépe pochopit a specifikovat, jak síťování a internacionalizace ovlivňují spolupráci mezi jednotlivými univerzitními galeriemi i mezi galeriemi a jejich návštěvníky.

Představíme si prostředí univerzitních galerií v České republice, zasadíme je do rozmanitějšího evropského kontextu a zjistíme možnosti spolupráce na lokální i mezinárodní úrovni. Sestavíme základní data a osvědčené postupy vybraných univerzitách s cílem udržet a posílit mezinárodní spolupráci a podpořit vznik sítí v oblasti univerzit a vysokých škol zaměřených především na design a výtvarné umění.

Abstract

The main goal of the dissertation thesis is to analyze the environment and processes of university galleries and exhibition spaces through series of interviews and questionnaires at the selected universities and faculties with focus on art and design in the Czech Republic and Central Europe. The focus of the research project is to present and develop the phenomenon of university galleries in the Czech Republic through processed case studies. The research also compares and maps the benefits and limitations of international networks, the similarities and preferences in university galleries' approach within the field of public engagement and development, in order to better understand and specify how networking and internationalization affect collaboration among university galleries, but also between university galleries and their audience.

The aim of the thesis is primarily to present the environment of university galleries in the Czech Republic, to place it in a broader European context and to find out the possibilities of cooperation at the local and international level. The purpose of the mapping is to compile basic data and disseminate the best practices of selected universities in the field of design and art in order to maintain and strengthen international cooperation and networking in the field of design, artistic practices and perception.

Obsah

1. Úvod	5
2. STAV ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	7
3. Cíle práce	9
4. Teoretický rámec	11
4.1 Fenomén univerzitní galerie	11
4.1.1 Vývoj univerzitních muzeí a galerií.....	11
4.1.2 Definování univerzitních galerií	14
4.1.3 Typologie univerzitních galerií	15
4.1.4 Role univerzitních nesbírkových galerií	17
5. ČÁST DESKRIPTIVNÍ A ANALYTICKÁ	20
5.1 Zvolené přístupy zpracování.....	20
6. Výsledky	25
6.1 Model of the European web database of university galleries	25
6.2 Další výsledky DSP	29
7. Přínosy práce	31
8. Závěr	33
Seznam použité literatury	35
Seznam použitých symbolů a zkratk	42
PŘÍLOHA I: Záznamy k výzkumným šetřením	43
PŘÍLOHA II: Životopis.....	44
PŘÍLOHA III: PUBLIKAČNÍ AKTIVITY	45

1. Úvod

Disertační práce se primárně zabývá mapováním univerzitních galerií a výstavních prostor v České republice a Evropě. Přibližuje jejich fungování, komunikaci, roli ve společnosti. Univerzitní galerie jsou obrovským přínosem pro rozvoj formálního i neformálního vzdělávání, obohacování kulturního života a epicentrem či průsečíkem mezioborové spolupráce. Univerzitní galerie, které z historického hlediska vznikaly, aby zdůraznily prestiž samotné univerzity či akademie, jsou dnes v podstatě běžnou součástí nejen umělecky zaměřených vysokých škol. Jen na území České republiky působí cca 20–30 uměleckých univerzit, akademií či fakult, které zároveň disponují stejným množstvím univerzitních galerií, což jen potvrzuje jejich frekvenci a důležitou roli v utváření společnosti.

Ač je četnost, která nejen na území České republiky čítá jednu univerzitní galerii na zhruba každou umělecky zaměřenou vysokou školu či fakultu, velmi vysoká, studií a dokumentů zabývajících se tematikou univerzitních galerií je poměrně málo.

Důvodem volby této tematiky byl především autorčin zájem vzdělávat se a inspirovat se u ostatních univerzitních galerií, aby mohla rozvíjet svoji pozici produkční ve fakultní galerii G18 ve Zlíně, ale aby se také přiblížila současným tendencím a trendům v galerijním a muzejním prostředí všeobecně. Z prvotního šetření a rešerše vyplynulo, že univerzitní galerie mezi sebou neumí komunikovat, mnohdy o své existenci neví, ale jeví zájem o lokální i mezinárodní provázanost a možnost rozvoje takovéto mezioborové spolupráce.

Disertační práce má tedy několik cílových skupin. Jsou to primárně právě zaměstnanci univerzitních galerií, kteří prostřednictvím vznikající platformy budou mít možnost společně komunikovat a spolupracovat a zároveň zprostředkovat zajímavé projekty studentům těchto umělecky zaměřených vysokoškolských institucí. Dále jsou to studenti samotní, kterým tento projekt poskytuje další možnost a příležitost pro vývoj jejich kariéry v uměleckých oblastech s přesahem interkulturní komunikace a v neposlední řadě budou zmapovaná data cenná pro národní i nadnárodní instituce jako jsou například NIPOS, Institut umění, Ministerstvo kultury, Universeum, UMAC, ICOM atd., které univerzitní galerie a prostory zahrnují do svých statistik, ale vzhledem k nekomplexním datům s nimi nemohou komplexně pracovat.

V této práci jsem se snažila nejprve zajistit historický pohled a uchopení pojmů muzeum a galerie, následně popsat a rozvést především s jakým typem univerzitních galerií se setkáváme v současném českém akademickém prostředí a následně navrhnout a představit model zlepšení vzájemné komunikace galerií prostřednictvím níže rozpracovaného projektu.

Tato disertační práce v rámci teoretické části obsahuje rešerši a definuje základní pojmy spojené s univerzitními galeriemi a přináší tak vhled do fungování těchto institucí. Upozorňuje na podstatu přítomnosti univerzitních galerií v

dosavadním kulturně-uměleckém systému. Zabývá se také jejich historickým vývojem a zasazuje do kontextu vznik muzejních a galeriích institucí všeobecně. Teoretická část práce se zaměřuje také na představení práce s publikem.

Cílem práce není ovšem jen samotné mapování galerií. Hlavním účelem je prostřednictvím výzkumu zjistit, jak lze skrze internacionalizaci a síťování univerzitních galerií podnitit a zefektivnit mezinárodní a mezioborovou spolupráci mezi jednotlivými vysokými školami či přímo studenty a jaký přínos a dopad to má na mladé začínající designéry a umělce.

Celá teoretická část je doplněna o blok věnovaný tematice mezinárodní spolupráce.

Výzkumná část je rozdělená do několika etap za užití diferenciovaných výzkumných metod pro efektivní aplikaci výsledků do výstupů práce. Hlavním účelem tohoto výzkumu je prozkoumat galerijní a výstavní prostory vysokých uměleckých škol, definovat pojem univerzitní galerie, který dosud nebyl terminologicky ustálen. Výzkum pak nadále kategorizuje typologii univerzitních galerií, zabývá se jednotlivými účely a rolemi těchto univerzitních institucí, a především zkoumá prostor pro zdokonalení a upevnění mezinárodní spolupráce.

Záměrem výzkumného projektu je porovnat a zmapovat přínosy mezinárodních sítí, podobnosti a preference v přístupu univerzitních galerií s cílem pochopit, jak globalizace a internacionalizace ovlivňují spolupráci mezi nimi.

Očekává se, že prostřednictvím těchto kroků se rozšíří význam mladého umění i designu a jeho rozvoj především v rámci univerzitních galeriích. Získáme tak znalosti a pochopení toho, jak jsou univerzitní galerie koncipovány, praktikovány a řízeny. Je předpokládáno, že na základě podrobné analýzy a průniku do této tematiky vzniknou další otázky a témata, která rozšíří výzkum v této oblasti.

Výstupem projektu je uchopení a shrnutí fenoménu univerzitních galerií v České republice a součástí projektové části je sestavení přehledných dat a navržení základního konceptu mezinárodní platformy.

Hledání definice instituce galerie a muzea předchází řešerše v rámci obecných dějin sbírkových i nesbírkových galerijních institucí a následně se v projektové části práce zaměřuje na specifika galerií univerzitních¹, které jsou zde především na území České republiky charakteristické svojí nesbírkovou činností a zaměřují se především na současné umění a design, běžně přístupné veřejnosti, s pravidelným výstavním programem, zřizované univerzitou či jednou z jejích součástí (fakulta/ ateliér/ ústav/ apod.)

¹ Termín „univerzitní“ by zde měl být chápán v nejširším slova smyslu, zahrnující všechny typy vysokých škol. Pro úplné uvedení dané tematiky do kontextu vývoje je zkoumaný fenomén univerzitních galerií posuzován právě z dnešního pohledu, jenž umožňuje časový odstup.

2. STAV ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

Od počátku 21. století zažívají univerzitní galerie a muzea obnovený zájem a s tím související rozmach. Důkazem toho je založení Evropské sítě UNIVERSEUM (2000), mezinárodního výboru pro univerzitní muzea a sbírky (UMAC) patřící pod Mezinárodní radu muzeí (ICOM, 2001); renovace a rekonstrukce Ashmolean Musea v Oxfordu (2009), uznávaného jako prvního univerzitního muzea, které vzniklo roku 1683; zpřístupnění sbírek a renovace Muzea umění a řemesel v Paříži (2000). Všechny tyto příklady dokazují intenzivní přístup, který dává nový směr univerzitním muzeím, ale také zdůrazňuje potřebu oficiálního uznání mezinárodní odbornou komunitou muzeí a galerií.

Jaká je vlastně definice univerzitních galerií a jaká jsou jejich kritéria? Je velmi obtížné v současné literatuře najít přesné definice a terminologii pojící se s univerzitními galeriemi, poněvadž škála publikovaných příspěvků či článků zabývajících se touto tematikou je v rámci mezinárodních sítí a organizací typu ICOM velmi úzká. Jednou z možností je nechat se inspirovat klasickým výrokem z teorie vědy Augusta Comta, který byl v moderní době rozvinutý muzikologem Hansem Heinrichem Eggebrechtem, že totiž pozumět disciplíně a jejím pojmům znamená především zabývat se jejich dějinami. Na evropské půdě existují dvě již výše zmíněné instituce UMAC (University Museums and Collections) a UNIVERSEUM, které se alespoň rámcově věnují těmto institucím, avšak jejich definice a informace jsou příliš všeobecné a nepřesné, neb jejich záměr se nevěnuje specificky umělecky a designově zaměřeným galeriím, ale celému portfoliu univerzitních muzeí (biologie, historie, psychologie, archeologie atd.).

Ačkoliv ICOM (International Council of Museums), který pohlíží na univerzitní galerie jako na jednu z kategorií univerzitních muzeí, nedávno redefinoval definici muzea², která ovlivní i vnímání a smysl galerií, ustálená definice univerzitní galerie prozatím neexistuje.

Jak mi v osobní doplňující korespondenci dne 24. 4. 2019 týkající se redefinování muzeí³ uvedla Marta Lourenço, prezidentka mezinárodní sítě

² *Muzea jsou demokratizující, inkluzivní a polyfonní prostory pro kritický dialog o minulosti a budoucnosti. Uznávají a řeší konflikty a výzvy současnosti, spravují artefakty, chrání rozmanité vzpomínky pro budoucí generace a zaručují všem lidem stejná práva a rovný přístup ke kulturnímu dědictví. Muzea nejsou zisková. Jsou participativní a transparentní a pracují na aktivním budování vztahů s různými komunitami, aby shromažďovaly, uchovávaly, zkoumaly, interpretovaly, vystavovaly a zlepšovaly porozumění světu s cílem přispět k lidské důstojnosti a sociální spravedlnosti, globální rovnosti a planetární pohodě. (vlastní překlad, dostupné na: <https://icom.museum/en/activities/standards-guidelines/museum-definition/>)*

³ *„ICOM museum definition has two parts. The first is the one now under discussion, but it is followed by a list of institutions that are eligible to be called museum (science centers are museums, botanic gardens are museums, etc). Galleries are in the list - even galleries without collections, which is problematic. The second note is that I do not think there should be a special museum definition for a university museum (or gallery). I get asked that all the time -- what is the definition of university museum -- and I believe it should be the same as*

UMAC spadající pod ICOM, je nutné definovat všechny instituce, které se svými aktivitami od aktivit univerzitních muzeí příliš neliší, ale jsou prozatím nezpůsobilé, aby se dle definice muzeem nazývaly. Vznikl tedy seznam všech těchto „prostor“, jako jsou například univerzitní vědecká centra, botanické zahrady, showroomy, výstavní haly a také univerzitní galerie (včetně těch nesbírkových), které by měly být do budoucna prodiskutovány a zahrnuty, případně zváženy do zahrnutí v rámci tohoto redefiničního procesu díky UMACu. Od obecné muzeologické definice tak, jak byla vyřčena prezidentkou Lourenço, se musíme postupně dobrat obecně ke specializovaným muzeím umění, galeriích, výstavním sáním a sochařským zahradám. Tyto uvedené fenomény mají mnohdy právě velmi daleko k obecným společným charakteristikám deginující ostatní přírodovědná, antropologická či historická muzea a sbírky.

Disertační práce se bude primárně zabírat definicí univerzitních uměleckých galerií, jejich typů, a především možností jejich efektivnějšího propojení a synergií v rámci mezinárodních aktivit a práce s publikem.

Výzkum, který je součástí této disertační práce, by měl poukázat na nedostatky a hrozby aktuálního stavu univerzitních galerií, ale také podtrhnout přínosy a přesahy těchto institucí nejenom pro akademickou sféru.

ICOM's. Otherwise, we would be position ourselves outside a system where we fought so hard to belong to.“

3. Cíle práce

Cílem práce je:

- pokusit se vymezit základní terminologii a pojmy s problematikou univerzitních galerií spojených
- zmapovat prostředí a působení univerzitních galerií v České republice
- na základě výzkumu v České republice i v zahraničí navrhnout základní model síťování v potenciální lokální i mezinárodní spolupráci univerzitních galerií v Evropě

Dílní cíle

- Zmapovat, definovat a upřesnit pojmy z prostředí univerzitních galerií pro lepší orientaci a identifikaci v rámci dané tematiky z českého i mezinárodního prostředí
- Poukázat na důležitost existence a s tím související rozvoj univerzitních galerií v kulturní i akademické sféře.
- Identifikovat dané univerzitní galerie v Česku i v Evropě na základě předem definovaných kritérií
- Realizovat rozhovory s kompetentními zástupci univerzitních galerií
- Představit doposud fungující mezinárodní sítě a možné cesty internacionalizace univerzitních galerií
- Spustit a realizovat platformu, která poukáže na již existující univerzitní galerie

Z toho vyplývají následující výzkumné otázky:

VO1: Jaké stěžejní pojmy a termíny se pojí s oblastí univerzitních galerií a jaké je současné prostředí, ve kterém univerzitní galerie působí?

VO2: Jak umí dané univerzitní galerie pracovat se svým lokálním i mezinárodním publikem?

VO3: Jaké jsou možné přínosy či naopak bariéry mezinárodního síťování univerzitních galerií?

VO4: Jaká je konkrétní poptávka univerzitních galerií po možnostech mezinárodní spolupráce?

VO5: Jaký přínos a dopad může mít mezinárodní síťování univerzitních galerií pro začínající umělce a designéry studující na daných univerzitách, které disponují univerzitní galerií?

Cílové skupiny

Primární cílová skupina této práce je úzce zaměřena na univerzitní galerie, respektive personál v nich pracující, především na manažery/hlavní kurátory/stěžejní osoby, které ovlivňují směřování chodu galerie v rámci komunikace a práce s publikem a v oblasti mezinárodní spolupráce.

Sekundární cílovou skupinou projektu mohou být studenti designových a uměleckých oborů, pro které by rozvoj mezinárodní spolupráce měl přinést a zprostředkovat nové možnosti a rozmach mezioborových aktivit a příležitostí pro zdokonalení jejich konkurenceschopnosti a orientace na trhu kulturních a kreativních průmyslů. Studenti uměnovědných oborů, stejně jako akademičtí pracovníci či výzkumníci mohou využít tuto dizertační práci k dalšímu hlubšímu výzkumu a bádání v oblastech jako muzeologie, kunsthistorie či například muzejní pedagogika.

Další podstatnou cílovou skupinou jsou národní i nadnárodní instituce a organizace, kterým mohou tato data výrazně napomáhat k celistvosti předávaných informací. Jsou jimi například NIPOS (Národní informační a poradenské středisko pro kulturu), Institut umění, Ministerstvo kultury ČR, turistická a informační centra pro města i regiony, UMAC, ICOM, ArtMap.

4. Teoretický rámec

4.1 Fenomén univerzitní galerie

4.1.1 Vývoj univerzitních muzeí a galerií

Lze předpokládat, že první univerzitní muzea se začínají objevovat v dobách, kdy se univerzitní výuka více zaměřovala na přírodovědný výzkum. Nejspíše teprve do doby renesance pak můžeme datovat objevení se prostor tzv. „museionů“⁴ ve smyslu určitého školského prostoru, v němž se uchovávaly a prezentovaly různé technologické a přírodovědné kuriozity. Jediným zachovalým museionem je dodnes

Ashmolean muzeum v Oxfordu, které bylo založeno v roce 1683. To je pokládáno nejenom za nejstarší akademické muzeum, ale také za vůbec první veřejné muzeum v Evropě a nejstarší rozpoznatelnou formu moderní muzejní instituce. (The museum review, 2016). Zajímavostí je, že v původní budově Ashmolean muzea v Oxfordu byl ve sklepě prostor určený k chemickým pokusům, v přízemí byl divadelní sál, který sloužil k přednáškám a vědeckým prezentacím a v horním patře kabinet kuriozit. Právě tato kombinace činností je často zdůrazňována jako budoucí forma muzea jako badatelské, sběratelské a veřejně přístupné instituce. Největší část univerzitních muzeí je dnes stále sestavená především z přírodovědeckých sbírek, jak je vidět i z grafu mezinárodní asociace akademických muzeí UMAC.

Stručné shrnutí historie univerzitních muzeí přednesla Marta Lourenço, prezidentka UMAC, na konferenci ‘Il museo in evoluzione verso una nuova definizione’, organizované italským ICOMem Italy a Univerzity Milano 8. května 2019. Mluvila tam o tom, že zlatý věk a obrovský boom univerzitních muzeí přineslo 19. století, kdy po celém světě, ale zejména v Evropě a Severní Americe, výrazně narostl počet univerzitních muzeí a sbírek. Zmínila zde také, že v těch letech měl „nový“ model univerzity podle vzoru Berlína v roce 1810 ve svém jádru především výzkum, na druhé straně ale vznikaly nové disciplíny jako archeologie, antropologie nebo také dějiny umění, které měly svůj základ ukotven právě ve sbírkách. Výzkum byl tak v centru nové Humboldtovy univerzity a sbírky byly jádrem výzkumu.

Ve svém projevu Lourenço zmiňuje, že mnoho evropských univerzit mělo 20–30 muzeí, které patřily k těm nejlepším na světě. Obrovský pokles sleduje Lourenço postupně ve 20. století a intenzivně po 2. světové válce, přestala být idea „muzea“ na univerzitách „přirozená“. Zásadní moment, který velmi výrazně ovlivnil vývoj univerzitních muzeí a galerií, přišel podle Kozak společně s vládními škrty a strukturálními změnami ve vysokoškolském vzdělávání v 80. a 90. letech. Tato situace vedla k nedostatku personálu a k pokusům o tzv.

⁴ vycházejících z nesebírkových prostor při alexandrijských školách ve starověku, které se zároveň staly i zdrojem pro moderní použití slova muzeum.

„racionalizaci“ vysokoškolských sbírek prostřednictvím likvidace a prodeje. Tyto úpravy pak úzce souvisely s objektově orientovanou výukou. Změna výuky i metodologie zanechala dříve hojně využívané objekty univerzitních muzeí a galerií v situaci, kdy se staly nevyužívané. Univerzity v těchto letech také změnily zájem jejich financování. Dříve podporovanou péčí o univerzitní sbírky a s tím související univerzitní muzea a galerie byly přesunuty a soustředěny na financování náboru nových studentů i pracovníků. Následně vyvstaly otázky související s úlohou a funkcí univerzitních sbírek a muzeí. Alan Warhurst, který byl tehdejším ředitelem Manchesterského muzea dokonce v roce 1986 popsal boj univerzitních muzeí jako „krizi v identitě a účelu, krizi uznání; umocněnou krizí zdrojů“ (UMAC ICOM, ©2019).

Marta Lourenço, prezidentka UMAC, také uvádí, že od krize právě v osmdesátých letech jsou univerzitní muzea nucena přesvědčovat svoje mateřské instituce o jejich hodnotě a významu a významu univerzitních sbírek s tímto souvisejících. Mnoho univerzitních muzeí bylo v těchto letech uzavřeno, sbírky rozptýleny a některé objekty úplně ztraceny (The Museum Review, 2016).

Univerzitní galerie se vyvíjely postupně a obecně se dá shrnout, že jejich vznik a vývoj směrem k následné práci s publikem proběhl poměrně pozdě. Vznikaly buďto soustředěním vlastních sbírek kolem nově vznikajících ústavů dějin umění nebo odkazem soukromých sbírek mecenášů. Budeme-li hledat počátky uměleckých galerií ve školském prostředí mimo univerzity, můžeme se zaměřit na nově zřizované umělecké akademie v 17. a 18. století. Na těchto akademiích byly organizovány soutěže, pořádány výstavy a musely zde být k dispozici také grafiky, kresby či originály děl, podle kterých se na akademiích vyučovalo. Součástí akademií se tak postupně stávaly tzv. pinakotéky, glyptotéky, gypsotéky nebo grafické kabinety. Tyto sbírky byly kolem 18. století zveřejňovány v nově vytvořených akademických obrazárnách nebo věnovány veřejnosti s cílem vytvoření nových uměleckohistorických muzejních institucí. Jednou z nejpozoruhodnějších současných akademických obrazáren je obrazárna Akademie výtvarného umění ve Vídni, která vznikla na základě daru obrazů hraběte Lamberga-Sprinzensteina v roce 1822. Součástí uměleckých škol se postupně stávaly i výstavní síně, ve kterých byly pořádány krátkodobé výstavy tak, jak je vykládá právě Haskell v rámci pojmu „efemérní muzeum“. Dokládá to například fakt rekonstrukce inventáře a depozitáře divadelních kulis na výstavní a divadelní prostory (1990–1995) výše zmíněné vídeňské Akademie umění, která tak rozvíjela vídeňskou tradici těchto prostor jako moderního centra pro výuku a zprostředkování umělecké tvorby. V rámci historie budování univerzitních galerií hrají specifickou roli univerzity v USA. Ty díky větším prostorám kampusů a získávání velkorysých a významných muzejních sbírek od mecenášů byly rozvíjeny oproti Evropě o něco dříve. Nejstarší univerzitní galerie Yale University Gallery v New Haven zde vznikla roku 1832. V Americe jsou v rámci terminologie také prestižní univerzitní umělecké sbírky nazývány právě „galerie“ a mají významné umístění i v rámci univerzitních kampusů.

Nové univerzitní galerie v Evropě poté vznikaly ke konci 19. století jako uměleckohistorické galerie společně s rozvojem disciplíny dějin umění. Tyto galerie byly úzce spjaty s propojením výuky právě dějin umění a následného výzkumu. Z těch významnějších evropských univerzitních muzeí umění, které ovlivnily svým vznikem a působením akademickou půdu i vývoj dějin umění, můžeme zmínit Princeton University Art Museum, které bylo založeno v roce 1882 a má úctyhodnou sbírku, která čítá okolo 100 000 exponátů z různých období a z řady světových kulturních oblastí, které univerzité namnoze darovali její bývalí studenti. Ve sbírce evropského malířství má zastoupení mimo jiných Bosch, Dürer, El Greco, Michelangelo, Rembrandt, van Dyck, Goya, Cézanne, Manet, Monet, Renoir, Gauguin, van Gogh, Degas, Toulouse-Lautrec, Modigliani, Kandinskij, Arp, Nolde nebo Picasso, což lze považovat za příklad velmi reprezentativního akademického muzea umění (Princeton University Art Museum, ©2019). Dalším významným bodem v utváření univerzitních muzeí a galerií byl spis *Ideales Museum für Metallotechnik* (1852) Gottfrieda Sempera, ve kterém kladl důraz na to, že moderní idea muzea umění je spojena se vznikem uměleckých akademií, kdy je muzeum chápáno právě jako podpora výuky umění. Navrhoval proto, aby vedle každého muzea vznikla škola. Tvrdil také, že ideální muzeum umění musí mít funkci veřejně výchovnou. Následně tak vzniklo ve Vídni Uměleckoprůmyslové muzeum společně s Vysokou školou uměleckoprůmyslovou nebo v českém kontextu Uměleckoprůmyslové muzeum v Brně a vedle něj Střední škola uměleckoprůmyslová.

Proces utváření univerzitních galerií v České republice souvisí od 90. let 20. století především s jejich rozvojem při uměleckých školách.

Za nejstarší stále fungující univerzitní galerii v České republice můžeme považovat galerii AVU, galerii Akademie výtvarných umění v Praze, která vznikla v roce 1993 jako výstavní prostor pro studenty a od té doby rozšířila své pole působnosti. Té předcházela pouze vznik tehdy ještě československé galerie MEDIUM při Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě. Za největší rozmach v oblasti českých univerzitních galerií můžeme považovat dobu po roce 2000.

V roce 2001 vznikla galerie UM při Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Následována byla Fakultou výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně, které otevřelo galerii FAVU (dříve pod názvem Aula) v roce 2004. Akademie múzických umění otevřela svoji galerii GAMU v roce 2008, Univerzita Ladislava Sutnara se přidala se svoji univerzitní galerií v roce 2011. Nový rozměr univerzitním galeriím v České republice přinesl vznik Domu umění při Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v roce 2016 a svoji pozornost si vydobyla na univerzitní scéně i nejmladší galerie G18, kterou založila Fakulta multimediálních komunikací při Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně v roce 2018. Mnoho dalších univerzitních galerií vznikalo souběžně, některé z nich již ovšem nefungují a nahradily je nové koncepty či prostory (např. Galerie Armaturka v Ústí nad Labem). Důležitým faktorem při mapování historie univerzitních galerií v českém prostředí je totiž skutečnost, že většina našich univerzit jsou nově

založené školy bez větší historie a tradice, tudíž nemají ani tradici vlastních sbírek, jelikož ta nebyla v 90. letech v našem prostředí aktuální.

S koncem 90. let 20. století se začalo mobilizovat a formovat mezinárodní společenství sdružené kolem univerzitních muzeí a sbírek. Zpočátku byly formace pouze na národní úrovni, kdy jednotlivé země začaly zakládat interní národní sdružení a asociace (např. Velká Británie, USA, Jižní Korea, Brazílie), za kterým následovalo síťování, sdružování a propojování se na úrovni mezistátní.

Vznikly tak dvě zásadní sítě či asociace zabývající se akademickým dědictvím a univerzitními muzei v Evropě. Universeum – evropská síť akademického dědictví byla založena v roce 2000 a UMAC – mezinárodní výbor pro univerzitní muzea v roce 2001. I na základě založení těchto evropských mezinárodních sítí, rozvinutí spolupráce a intenzivnější vzájemné komunikace se úroveň, a především vnímání univerzitních muzeí (galerií) za posledních 20 let výrazně zlepšila. I Lourenço, prezidentka UMAC, ve svém projevu na shromáždění v Miláně (2019) zmínila, že se významně zvyšuje povědomí o univerzitních sbírkách i muzeích – především díky jejich uznání mezinárodní sítí ICOMem (popsána níže). Řada sbírek i univerzitních muzeí byla mezitím reorganizována, obnovena a postupně zpřístupněna, zahrnuta zpět do výuky a otevřena široké veřejnosti. Vytvářejí se nová univerzitní muzea, která jsou mnohem otevřenější a lépe připravena i na „práci“ s veřejností či publikem (UMAC ICOM, ©2019).

4.1.2 Definování univerzitních galerií

Univerzitní galerie nebo univerzitní muzea umění můžeme tedy specifikovat jako sbírkové či nesebírkové instituce, které jsou založeny a provozovány vysokoškolskými institucemi či jejich součástmi (fakulty, ateliéry, ústavy...). Jsou nekomerčním prostorem, který prioritně plní úlohu kontaktního místa pro propojování akademické sféry s veřejností za účelem prezentace umění či designu a vedení diskursu o jeho vývoji a směřování. Terminologie užívání pojmu univerzitní galerie či muzeum vychází stejně jako u veřejných galerií a muzeí z historického, kulturního a geografického kontextu.

Pro úplné uvedení dané tematiky do kontextu vývoje je zkoumaný fenomén univerzitních galerií posuzován právě z dnešního pohledu, jenž umožňuje časový odstup. Termín „univerzitní“ by měl být chápán v nejširším slova smyslu, zahrnující všechny typy vysokoškolských vzdělávacích institucí.

Univerzitní galerie jsou dnes z pohledu ICOM mezinárodně chápány pod společným pojmem univerzitní muzea, ta spadají ještě pod zastřešující název (a s tím související definici) MUZEUM. ICOM, respektive jeho odnož a mezinárodní síť UMAC (International Committee for University Museums and Collections) zabývající se právě univerzitními muzei a sbírkami, nahlíží na univerzitní galerie jako na jednu z kategorií a součástí univerzitních muzeí specificky se zaměřujících na umění. Přesná definice pojmu univerzitní galerie v rámci UMAC/ ICOM zatím neexistuje. Důležitost vydefinování pojmu univerzitních galerií souvisí s rozvojem akademického výzkumu a probádání informací s touto tematikou spojených. Jak deklaroval prezident mezinárodní sítě UNIVERSEUM

Sébastien Soubiran, na rozdíl od fenoménu univerzitních muzeí, v Evropě nejsou téměř žádné výzkumy zabývající se specifikem univerzitních nesebírkových galerií či výstavních síní. Vydefinování pojmu, jeho šíření a aplikování do vědeckých výzkumů tak posiluje viditelnost a zdůrazňuje důležitost univerzitních galerií, potažmo akademického kulturního dědictví, nejen mezi odbornou komunitou, ale i u široké veřejnosti.

Setkat se ovšem v anglofonní literatuře můžete například také s pojmy:

Academic gallery;

Collage gallery;

Campus gallery.

4.1.3 Typologie univerzitních galerií

Na základě několika kritérií a podnětů by bylo dobré vytipovat a identifikovat jednotlivé existující archetypy univerzitních galerií. Jejich rozdělení a definování může pak posloužit pro jejich vlastní identifikaci a ztotožnění, ale také pro širokou i odbornou veřejnost v rámci nároků a očekávání.

Z celoevropského i celosvětového kontextu můžeme rozdělit univerzitní galerie na dvě zásadní skupiny z pohledu jejich přístupu k práci s akademickým dědictvím:

Univerzitní galerie/ muzea umění se sbírkami (Yale Art Gallery, Fogg Harvard, Ashmolean Museum Oxford, Fitzwilliam Cambridge...). S těmito typy galerií se setkáváme v evropském kontextu primárně na území Velké Británie, ve Francii, Německu i Belgii. Současné české akademické prostředí nedisponuje jedinou veřejnosti přístupnou univerzitní galerií, která by pečovala, uchovávala a prezentovala svoje umělecké sbírky.

Univerzitní galerie výstavní (bez vlastních sbírek) jsou rozšířeným konceptem nejenom na území České republiky, ale také na území Slovenska, Polska či Ukrajiny. Zástupce nesebírkotvorných univerzitních galerií najdeme ale po celé Evropě. (AiLab Vídeň, Medium Bratislava, Exhibiton Laboratory Helsinky, Designtransfer Berlin...).

Výstavní síně – ty nejsou v zahraničním kontextu nazývány galeriemi. Většinou jsou to menší experimentální prostory (jedna místnost) s nepravidelnou a neucelenou galerijní výstavní koncepcí a velmi krátkými ale frekventovanými výstavními cykly.

Prostředí České republiky s sebou přináší další specifické typy, které je potřeba v přístupu k univerzitním galeriím zohledňovat. Důležitou roli hraje právě zaměření zřizující univerzity, které mnohdy spočívá s posláním a rolí, kterou univerzitní galerie zastupuje.

Můžeme je tedy kategorizovat jako univerzitní galerie:

Zřízené umělecky zaměřenou vysokou školou nebo její umělecky zaměřenou součástí typu fakulty, ateliéru, ústavu apod. (Galerie UM, Galerie FAVU, Dům umění Ústí nad Labem, G18...).

Zřízené neumělecky zaměřenou vysokou školou nebo její součástí (Pitevna, Student, Galerie P).

Univerzitní galerie existují i v rámci neuměleckých vysokých škol či neumělecky zaměřených částí univerzit. Nejčastěji jsou součástí pedagogických fakult se zaměřením na výtvarnou výchovu – jsou jimi například Galerie čtyři patra, galerie Katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Galerie Student Pedagogické fakulty Ostravské univerzity nebo například Galerie P, galerie Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové. Jako další z příkladů je možno uvést univerzitní galerii Pitevna, která je také zřizována Katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity.

Je zde také dobré také rozlišit a pojmenovat rozdíl mezi univerzitními galeriemi a galeriemi studentskými.

Studentské galerie se od předchozích kategorií liší tím, že jsou zřizovány studenty daných univerzit nezávisle na akademické struktuře a stojí mimo univerzitu, většinou se právě kvůli tomu uchylují k zakládání spolků či jiných subjektů mimo akademickou strukturu, aby mohli provozovat svou galerijní činnost. Mohou působit a zrcadlit v podstatě funkci univerzitních galerií např. Galerie Podlaha Ostrava, galerie Photogether Zlín. Součástí studentských galerií je i kategorie Experimentální, která představuje převážně právě studentské galerie, jež jsou povětšinou prostory vytvořeny paralelně s předchozími typy univerzitních galerií. Experimentální mohou být v několika ohledech: v pojetí prostoru, kdy vystupují z klasického konceptu white cube a stávají se ambientním médiem (jmenovat můžeme například Galerie NIKA – výstavní prostor výklenku v pražském metru, Billboart gallery – prezentace děl prostřednictvím billboardu) či v rozdílném pojetí konceptu (Díky moc FMK UTB – putovní bytové výstavy studentů Ateliéru Reklamní fotografie na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně). Některé z experimentálních galerií jsou ale součástí univerzitní struktury jako například galerie NIKA, která je součástí pražské UMPRUM. Záleží tedy na individuálním pojetí a vlastní identifikaci prostoru galerie, zdali inklinuje spíše k univerzitnímu či studentskému typu galerie.

Rozdílný přístup galerií dokládá i případová studie, která byla zpracována na základě podkladů univerzitní Galerie FAVU a 209 a rozhovoru se současným kurátorem FAVU, emeritním dramaturgem Galerie 209 Josefem Mrvou, který působí jako student doktorského studia právě na Fakultě výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně.

Univerzitní galerie výstavní, kterým je věnována analytická a projektová část této práce, jsou místem pro experimentování a mezinárodní prezentaci prací studentů i akademických pracovníků. Podílí se tak na lepším pochopení přidané hodnoty a třetí role univerzity. Důležitost definice a posílení vnímání univerzitních galerií jako součástí fenoménu muzejní a galerijní kultury spočívá také v tom, že mohou být snadněji kategorizovány a zahrnuty v rámci obecných statistik kultury, kde jsou mnohdy právě z důvodu nejasného zařazení vynechány a opomíjeny či řazeny do jiných s galerijní činností nesouvisejících okruhů.

Univerzitní galerie výstavní jsou většinou nekomerčního charakteru s výjimkou fundraisingových elementů v jejich finančních strategiích. A právě snižená náročnost potřeby prodávat umělecká díla jim poskytuje tvůrčí svobodu a nezávislost v rámci prezentovaných výstav. Taylor (2018) dokonce deklaruje, že ve Spojených státech amerických nabízí síť univerzitních galerií hlavní místa pro umělecké formy, které by v komerčním sektoru nemohly existovat (Taylor, 2018).

4.1.4 Role univerzitních nesbírkových galerií

Univerzitní galerie se zaměřením na umění a design se vyvíjely postupně. Největší rozmach byl však v pro nás soudobé éře, což se odráží i na jejich kulturní náplni a funkci, kterou mají nejen vůči akademické půdě. Historická funkce těchto institucí souvisela především s budováním prestiže daných univerzit. Dnešní přístup a role univerzitních galerií jsou mnohem rozmanitější a jejich přesah je daleko za hranicemi akademické půdy. Univerzitní galerie dokazují, že jsou schopny realizovat ideály, které ostatní umělecká muzea či galerie prosazují ve svých poselstvích – především „závazkem“ sloužit jako kulturní zdroj pro veřejnost a zpřístupnit umělecké vzdělávání. Ačkoli galerie mají základní zájem o vzdělávání společnosti, jejich ambiciózní mise jsou méně rétorické, a o to spíše jsou záležitostí samotné praxe. Univerzitní galerie jsou svým programem, komunikací a otevřeným přístupem k publiku stejnou součástí kreativních průmyslů a kulturní ekonomiky jako jejich veřejné protějšky, ba naopak v mnohých případech jsou ještě další nástavbou a doplněním kulturního programu měst a obcí, které veřejné instituce nemají kapacity pokrýt. Může to být způsobeno jejich mnohdy neformální a otevřenou atmosférou a intenzivnějším nasloucháním potřeb návštěvníka, kterého na rozdíl od veřejných institucí, musí přesvědčit o své kvalitě a vyvrátit tak mýtus (viz výzkum k této disertační práci), že jsou pouze tréninkovou a studentskou obdobou kulturních míst.

Díky své akademické příslušnosti je však jejich postoj přístupem myslí, zpřístupňování a udávání srozumitelnosti umění. Jako instituce, která je napojena na univerzitu, jsou univerzitní galerie připraveny tak, aby vyučovaly nejdůležitější základní dovednosti jakéhokoli muzea s uměním či galerie: vizuální gramotnosti. Schopnost „číst“ umění je zřídka intuitivní. Vyžaduje proto pozornost a kultivaci (Boston Review: The Rise of the University Museum, ©1993–2019). Interpretace umění, rozvoj mezioborové spolupráce či

interkulturní chápání jsou nedílnou součástí aktivit a činností univerzitních galerií a jejich snahy být prostřednictvím takovéto univerzitní platformy jakýmsi pomyslným přemostěním mezi formálním a neformálním vzděláváním, akademickým i veřejným prostředím, začínajícím i etablovým přístupem.

Obecně můžeme říci, že univerzitní galerie spojuje zájem o aktivizaci mladého publika, které nemusí být nutně studentstvem dané vysoké školy. Je v zájmu univerzitních galerií nalákat publikum obširnější, které může obsahovat studenty středních škol či základních uměleckých škol (dále jen ZUŠ) daného regionu, kteří jsou svým zaměřením nejen ideálním návštěvníkem, ale také potenciálními studenty, které vysoká škola může skrze platformu univerzitní galerie oslovit. Není proto výjimkou, že univerzitní galerie v Česku věnují významnou část svých aktivit této cílové skupině. Nicméně propagační činnost a PR výše zmíněných aktivit je pouze malou součástí komplexního přístupu univerzitních galerií k občanské společnosti. Vzdělávání a kultivace mladých lidí, jejich propojování a motivace k mezioborové spolupráci či nabádání k rozvíjení jejich přemýšlení a zájmů jsou tím hlavním dopadem, které chtějí univerzitní galerie přinášet. Konkrétně můžeme zmínit například univerzitní galerii Dům umění Ústí nad Labem Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, která nabízí četné portfolio aktivit. Jmenovat můžeme unikátní sítotiskovou dílnu, galerijní animace a komentované prohlídky k výstavám, vzdělávací programy či zvukovou dílnu. Se středními školami či ZUŠ spolupracuje i zlínská univerzitní galerie G18, která se zaměřuje na individuální spolupráci s lokálními školami. Například se ZUŠ Slavičín připravují tzv. Konzultace s umělci, které spočívají v propojování studentů ZUŠ se studenty Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně na základě diskutování a poskytování zpětné vazby k pracím studentů ZUŠ.

Univerzitní galerie ovšem nemusí mít jen podobu klasického výstavního prostoru s naplánovaným programem. Jejich experimentální charakter a často mladistvý pohled na současnou kulturní situaci je tak reflektován v mnoha činnostech. Konkrétně můžeme zmínit například univerzitní galerii NIKA Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, která je specifická svým umístěním a výstavnictvím. Galerie NIKA je výklenkem v jedné z pražských stanic metra. Svým neobvyklým umístěním je utvrzením snahy univerzitních galerií o usilování a utužení komunikace s širokým publikem umocňována expanzí galerií do veřejného prostoru, ve kterém je i pasivní publikum, které univerzitní galerie primárně nevyhledává, konfrontováno s jejich existencí. Výhodou zde také je její nonstop dostupnost a otevřenost. Skrze tento prostor je tak možné kdykoliv navštívit site-specific instalace od studentů i profesionálních umělců. Za obdobný prostorový experiment můžeme považovat také univerzitní galerii Billboard Gallery. Se svou prezentací ve veřejném prostoru se zaměřuje na současné vizuální umění, které zde funguje na základě public artového projektu Billboard Gallery Europe. Unikátní je zde také propojení na obor Kurátorská studia na Fakultě umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, jehož studenti jsou

realizátory výstav. Většina univerzitních galerií má samozřejmě velmi úzké propojení na studenty dané univerzity či vysoké školy, kteří výstavy či chod galerie částečně zaštiťují.

Univerzitní galerie se zaměřují především na mladé kurátory, umělce či designéry. Nicméně jak dokládá například program Galerie UM, návštěvníkům univerzitních galerií je nabídnut také vyvážený poměr výstav retrospektivních a výstav současného mladého umění či designu. Kvalitu programů a výstav ve většině univerzitních galerií garantuje tzv. galerijní rada, která se skládá především z interních pedagogů. Doplněna je většinou studenty z řad doktorského studia či externími odborníky. Výstavní plány jsou povětšinou založeny na otevřených výzvách neboli open callech (např. galerie NIKA, galerie FAVU, galerie AVU, galerie GAMU), ze kterých výstavní projekty vybírá již výše zmíněná galerijní rada ve spolupráci s předem určeným interním či externím kurátorem. Druhá část univerzitních galerií funguje na systému vlastního výběru a upřednostněného oslovení umělců, kdy je výstavní plán sestaven kurátorem dané galerie v rámci tematických ročních cyklů (např. galerie G18, Zlín).

Jako specifikum univerzitních galerií můžeme také vidět mezioborovost studijních programů daných fakult, akademií či univerzit, které se stávají obohacujícím prvkem těchto institucí. Rozdílné pohledy a potřeby na potenciální témata či aktivity přinášejí širokou škálu nových poznání a příležitostí pro vznik společných projektů či prací, kterým se univerzitní galerie stala inspirací.

Co se doprovodného programu týče, univerzitní galerie dokáží pokrýt širokou škálu kulturních produktů, které se nemusí vždy dotýkat samotné výstavy či obecně výstavního plánu. Univerzitní galerie organizují také koncerty (Galerie UM, Praha), plesy (Galerie Medium, Bratislava), performance (Galerie 207, Brno), či rozmanité workshopy a přednášky zahrnující rozdílná témata současného světa. Univerzitní galerie, stejně jako galerie či muzea veřejná, zohledňují, že již dávno není středobodem těchto kulturních institucí pouze výstavní obsah a díla, ale především návštěvník samotný, kterého je potřeba do galerie nalákat na další aktivity, které jsou publikem vnímány jako přidaná hodnota. Práci s publikem a důležitosti jeho přítomnosti v univerzitních galeriích je zde věnována samostatná kapitola.

5. ČÁST DESKRIPTIVNÍ A ANALYTICKÁ

Tato část práce bude věnována analýze z části zahraničních, ale především českých univerzitních galerií. Na základě předchozí definice a specifikace je zde třeba uvést, že na rozdíl od zahraničí, kde převažují galerie a muzea se sbírkami, je pro české prostředí charakteristický právě typ galerií výstavních (tedy bez sbírky) a výstavních síní.

Předmětem výzkumu jsou zde tedy výstavní galerie a síně bez sbírek, které vznikaly u nás i v zahraničí především na přelomu ptažmo začátku 21. století za účelem prezentace daných univerzit či akademií a děl jejich studentů a pedagogů. Tyto univerzitní galerie jsou zřizovány uměleckými i neuměleckými vysokými školami a mezi jejich hlavní činnosti patří především prezentace současného umění a designu.

5.1 Zvolené přístupy zpracování

Celá praktická či výzkumná část je rozdělena do několika etap, během kterých jsou aplikovány různé diverzifikované metody zaměřené na obě dvě výše zmíněné cílové skupiny. Disertační práce je obohacena přínosem datové triangulace výzkumníků, kteří pod metodologickým a tematickým vedením autorky disertační práce provedli dílčí část výzkumu. Prostřednictvím zpracování výsledků jejich bakalářských a diplomových prací je tak tematika univerzitních galerií vměstnána do obširnějšího a komplexnějšího kontextu.

Etapa I – II se zabývá intenzivním sběrem sekundárních dat a informací dostupných k prozkoumání existence a rozměru univerzitních galerií v České republice i v Evropě. Tyto etapy také mapují již existující databáze, instituce či organizace, které jsou s tematikou univerzitních galerií úzce spjaty.

Etapa III je věnována kontextualizaci a rozvoji daného tématu a s tím související terminologie a typologie univerzitních galerií.

Etapa IV je určena k prozkoumání specifických požadavků a potřeb univerzitních galerií v mezinárodním měřítku a zaměřena na potenciální možnosti, přínosy a překážky tvorby mezinárodního síťování a jeho propojení související s budováním publika.

Etapa V se zabývá kvantitativním šetřením mezi studenty uměleckých a designových oborů, na které potenciální rozvoj mezinárodní spolupráce univerzitních galerií může mít velký dopad. Etapa V se snaží přiblížit možnosti a příležitosti, které by takové síťování přineslo právě začínajícím umělcům a designérům, případně kreativcům či kurátorům pohybujícím se v tomto prostředí.

Průnikem všech etap a sběru dat je sestavení několika case studies z českého i zahraničního prostředí, které slouží k lepší a detailnější orientaci a přiblížování fenoménu univerzitních galerií.

ETAPA 1

Etapa I „mapování“ spočívá v analýze sekundárních zdrojů dat. Použitá metoda analýzy, nazývaná desk research (česky „výzkum od stolu“) (internetové vyhledávání v nejrůznějších oborových a speciálních databázích), spočívá v analýze dostupných dat, která byla čerpána z dostupných databází, akademických článků, periodik či informací od profesionálů pohybujících se ve sféře univerzitních galerií.

Vzhledem k možné neaktuálnosti výsledků této první fáze je nutné získaná data (databázi univerzitních galerií) následně verifikovat.

Metoda desk research neboli výzkum od stolu je založená na shromažďování a analýze sekundárních informací. Sekundární informace je možné čerpat jednak z interních zdrojů informačního systému, a dále ze zdrojů externích. Velmi užitečné, snadno dostupné a časově nenáročné jsou elektronické informační zdroje a informace na internetu. Jedná se o jeden ze základních a nejlevnějších nástrojů výzkumu, kterým lze nicméně dosáhnout získání mnoha cenných a důležitých podkladů pro strategické rozhodování. Cílem této kvantitativní analýzy je zjistit co nejpřesnější seznam subjektů činných v relevantních odvětvích a zjistit základní data o jejich výkonu (Machková, c2009, s. 45).

ETAPA 2

Verifikaci dat/ověrování subjektů lze provést standardním způsobem vyhledávání na jednotlivých webových stránkách univerzit či přímo univerzitních galerií metodou desk research, metodou sněhové koule či přímo terénním průzkumem (tzv. study visits).

Metoda sněhové koule je určena k získávání nových kontaktů na základě procesu postupného nominování osobami, které již ve výběrovém souboru jsou. Proces výběru začíná u jednotlivců, u nichž se ví, že splňují daná kritéria. Následně jsou při interview požádáni, aby nominovali další osoby, které daná kritéria splňují, a aby výzkumníkům s těmito osobami umožnili kontakt. I s nimi je posléze provedeno interview a celý proces se opakuje. Výběrový soubor se tak rozrůstá prostřednictvím napojení se na sociální kontakty. Respondenti či informátoři jsou tedy na sebe průběžně „nabalování“ – odtud metafora sněhové koule. Cílem je obvykle rychlé a snadné rozšíření ne zcela vyhovujícího počátečního výběrového souboru (Bednář a kolektiv, 2016).

Terénní průzkum spočívá v realizaci výzkumu v konkrétních podmínkách sledovaných zemí a používá se v případě, že sekundární data neposkytují dostatečné podklady pro rozhodování a další kroky. Terénní výzkum je poměrně značně nákladný, protože pracuje s primárními informacemi. To jsou informace, které nejsou veřejně dostupné a dohledatelné a jsou získávány účelově pro potřeby řešení daného výzkumného záměru (Machková, c2009, s. 45).

ETAPA 3

Třetí etapa je věnována kontextualizaci a kompletizaci tématu prostřednictvím datové triangulace výzkumníků. Do výzkumu byli zahrnuti studenti marketingových komunikací, kteří prostřednictvím svých diplomových a bakalářských prací prováděli dílčí výzkumy související s tématem.

Datová triangulace. Jedná se o kombinaci metodologií v jedné studii stejného fenoménu, přičemž dohromady rozeznáváme čtyři typy strategie triangulace: kombinaci různých datových zdrojů, výzkumníků, teorií a metodologií. Podle Denzina je oprávněné tvrdit, jelikož rozdílné přístupy odhalují rozdílné aspekty empirické reality, je zapotřebí používat vhodně zvolené kombinace přístupů ke zkoumání (FTVS UK Praha, online, 1997).

SUBTÉMA 1:

Autorka: Lenka Sršňová

Eventový management v prostředí univerzitních galerií

Metody výzkumu: dotazníkové šetření a polostandardizované rozhovory

SUBTÉMA 2:

Autorka: Romana Danišová

Propedeutická studie produkční části univerzitních galerií

Metody výzkumu: hloubkové rozhovory a komparativní analýza

ETAPA 4

Pro realizaci kvalitativní analýzy byly vybrány do projektu standardní výzkumné metody umožňující dosažení zamýšlených výsledků, tedy zjištění kvalitativního stavu a potřeb relevantních mapovaných univerzitních galerií na mezinárodní úrovni. Základní metodou zjišťování je metoda kvalitativního individuálního polostrukturovaného rozhovoru doplněná o participativní SWOT analýzu.

SWOT analýza je jednoduchým nástrojem pro systematickou analýzu, zaměřeným na charakteristiku klíčových faktorů ovlivňujících strategické postavení podniku, organizace či instituce. SWOT analýza využívá předchozích analýz tím, že identifikuje hlavní silné a slabé stránky a porovnává je s hlavními externími vlivy, resp. příležitostmi a ohroženími a směřuje k syntéze jako k východisku pro formulaci strategie (Sedláčková, 2006).

Polostrukturovaný rozhovor je kvalitativní metodou, jejímž účelem je proniknout do hloubky problematiky, rozvíjet konkrétní otázky za konkrétním účelem. Řadí se do skupiny interview a jeho unikátnost spočívá ve využití scénáře/návodu, kde je možnost měnit pořadí a formulaci otázek. Rozhovory byly často realizovány přímo v místě univerzitních galerií a poznatky z nich byly doplněny metodou field notes.

ETAPA 5

V poslední etapě výzkumné části disertační práce využívá formy kvalitativní analýzy formou řízeného strukturovaného rozhovoru (tzv. Pen and Paper Interview), která je určena pro sekundární cílovou skupinu, tedy studentům uměleckých a designových oborů, jejichž univerzita/akademie/fakulta, na které studují, disponuje univerzitní galerií.

Strukturovaný řízený rozhovor je kvalitativní technika sběru dat. Tazatel postupuje otázkou za otázkou podle scénáře/dotazníku a respondent odpovídá. Tazatel zaznamenává odpovědi do dotazníku. Aby byly získané odpovědi reprezentativní, měli by respondenti být vybráni jako náhodný vzorek (Kozel, 2011, s. 191–192).

V této etapě bylo také zjišťováno povědomí veřejnosti o univerzitních galeriích a motivační prvky a přínosy těchto institucí s dopadem na širokou veřejnost. Sběr dat probíhal formou dotazníkového online šetření.

Dotazník je nástroj pro strukturovaný sběr dat nebo informací. Dotazník se skládá ze sady otázek, které mohou být uzavřené nebo otevřené. Jeho účelem je sběr dat ve strukturované podobě tak, aby odpovědi šly co nejlépe vyhodnotit, analyzovat a porovnat.

Aby měl dotazník vypovídající hodnotu, mělo by dotazování být realizováno na dostatečně reprezentativním vzorku (Management Mania, ©2011–2016).

Vzorek respondentů u polostrukturovaných hloubkových rozhovorů byl sestaven na 5–10 pracovníků univerzitních galerií v České republice i v Evropě.

Vzorek respondentů u strukturovaných rozhovorů byl nastaven na výběr 10 studentů uměleckých škol v ČR i v zahraničí.

Vzorek respondentů u dotazníkového šetření je sestaven na minimální počet 200 respondentů z České republiky.

PRŮNIK ETAP

Pro snadnější uchopení dané tematiky, byly zpracovány případové studie, které představují vybrané univerzitní galerie a jejich přístupy.

Případová studie je kvalitativní výzkumnou metodou. Předpokladem případové studie je soustředění se na jeden objekt či jednotku. Zkoumanou jednotkou může být například instituce. V tomto případě specifikovaná jako univerzitní galerie řídicí se na základě kritérií: nesbírkové organizace se zaměřením na umění a design, zřizované univerzitou, otevřené široké veřejnosti.

Pro případovou studii je charakteristická kombinace technik sběru informací (jako je například rozhovor, audiovizuální etnografie, fieldnotes, analýza dokumentů...). Případové studie vycházejí z předpokladu, že důkladné prozkoumání jednoho či několika případů napomůže porozumění případům podobným, v našem případě v prostředí univerzitních galerií (Swanborn, 2010, s. 12–13).

Galerie, které jsou níže zpracovány formou případových studií, byly vybrány na základě těchto kritérií:

- univerzitní výstavní galerie či výstavní síň (bez sbírek)
- působiště: Střední či východní Evropa
- otevřené veřejnosti s pravidelným výstavním (i doprovodným programem)
- dohledatelné informace o činnosti galerie, případně kontaktní osobě online v českém či anglickém jazyce
- fungující v době výzkumu
- s ustáleným managementem (alespoň jedna osoba – akademik či THP, která se věnuje činnosti galerie na plný či poloviční úvazek)

Finální výběr jsem provedla na základě osobních doporučení a také ochotě pracovníků univerzitních galerií spolupracovat a stát se tak součástí tohoto výzkumu.

6. Výsledky

6.1 Model of the European web database of university galleries

During the research and mapping of university galleries it was found that their traceability in the online environment is very complicated. This is mainly due to the fact that most university galleries do not have their own websites and they belong within the web structure of the university / academy / faculty. However, they only create English versions of their galleries websites in rare cases. E.g. in the Czech Republic, only 3 of the 10 university galleries have English versions of their websites. Some galleries have their own websites, most of them also have only a local language version. A very common phenomenon was also the replacement of websites in the form of social networks. This was the first impulse to establish the first international UNIG database, which should serve as a list of all the university galleries that can be used by both tourists coming to the cities and the galleries themselves, which can start cooperation, individual art school students who can find out the opportunities of exposing their work through an open call, or a network like UMAC or UNIVERSEUM to add these institutions to their networks.

UNIG is the first online database that has been in operation since June 2019. Its purpose is to bring together and promote art-oriented university galleries in Europe and thus raise awareness among academia, the general public and the professional community about these institutions.

This project is called UNIG and is based on a combination of the words UNIversity Gallery or UNIversity Galleries. At the same time, this abbreviation reminds of the pronunciation of the English word “unique”, which is intended to express the uniqueness, in this case, of the university galleries. This database, which will be presented in more detail in the next chapter, can be a link between international networks dedicated to university museums and collections in general. Mediator and mediator of mutual communication between individual university galleries or inspiration channel for various target groups.

UNIG website and project

Desk research, but also field research, has created the potential to create a unified communication platform designed primarily for university art and design galleries. In its basic phase, this online platform should serve primarily as a space for building up-to-date database and overview of university galleries, as well as mediator and bearer of topic development in university gallery environment and last but not least as kick-off material and possible platform for development. potential international network of university galleries.

About the project

UNIG is an online database of university galleries in Europe.

The aim of this project is to create an up-to-date international database of university galleries on the European continent and to map their progress and functioning in order to streamline international and interdisciplinary cooperation.

Vision

UNIG is a comprehensive international database of university galleries, which is used for potential international cooperation of students of art and design and development of cultural life in the locations of the given university galleries.

Mission

Our mission is to gather information about university galleries in one place with the aim of strengthening their international cooperation by facilitating the alerting and communication of individual university galleries and making it easier for aspiring students of art and design to establish themselves in creative and cultural spheres at European level.

Objectives

The aim of this project is to build an up-to-date international database of university galleries in Europe and their subsequent mapping in order to streamline international and interdisciplinary cooperation and the potential inherent in it.

We perceive university galleries and exhibition spaces as one of the most important platforms associated with studies of art and design disciplines, which should serve to develop the skills and applicability of emerging artists and designers. It is also an ideal form for innovation and improvement of higher education teaching and the related applicability of acquired theory into practice already in the study of artists, designers and cultural managers. As we continue to grow in the importance of globalization, international and interdisciplinary cooperation and experience sharing, we see great potential in building an international data base and university gallery network.

Partial objectives:

- facilitate access to information about university galleries
- Develop and spread the theme of university galleries in the academic and cultural industries
- promote joint promotion and communication of university galleries,
- Provide a platform for up-to-date information from university galleries

Site Features:

The web database works on the principle of forms, which can be filled by a representative of the university gallery. It uploads contacts, websites, links to social networks, basic information such as address, opening hours and illustrative photos. After uploading this information, Eva Gartnerová approves this information, which in this way has the possibility to prevent SPAM or irrelevant and unwanted advertising content.

After approval of the information, the form will be automatically incorporated into the online map and list of already registered galleries, which can be filtered based on various parameters. The filters are set up by country, city, university and in the future it is planned to add a gallery focus item (eg contemporary art, new media, video art, design, etc...). On the basis of the research, the definition and approximation of the term university gallery and the typology related to it will also be uploaded to the website. At the same time, each of the galleries will be given the opportunity to be assigned to the category described above, thus facilitating the search for project partners with the same organizational structure and focus.

Visitors to the site can get an overview of existing galleries and use UNIG as a guidepost to access individual websites or social networks of the university gallery.

The site also provides basic information about the database, its vision and mission, and a section dedicated to the team and contacts to the management staff.

Possible follow-up activities of the project:

- Extension of mapping in individual European countries
- Creation of a pan-European database of university galleries
- Increasing the number of internships and student exhibitions abroad
- Increasing the number of foreign internships and exhibitions of teachers
- International workshops and joint exhibitions, exchange of lecturers and teachers
- Sharing good practice examples from university gallery management
- Publish articles, books, podcasts
- Organization of the conference, pecha kucha night
- Interactive map for tourists interested in university galleries (mobile apps)
- Organizing a summer school

Benefits:

- Possibility to apply for larger European grants
- Development of the unexplored academic theme of university galleries
- Possibility to share current events – invitations to conferences, open calls of individual universities, offering study programs for students of ERASMUS art disciplines
- Development of non-formal and informal learning
- Streamline and improve intercultural communication
- Opportunities for interdisciplinary cooperation
- Decentralization of culture – cooperation of established galleries with universities at the local and international level
- Cultural tourism – the current boom of traveling to visit cultural institutions, a university gallery part of the cultural structure of tourism

6.2 Další výsledky DSP

Kromě výše zmíněného projektu UNIG, který je funkční webovou stránkou, která má své doprovodné komunikační kanály na sociálních sítích Facebook a Instagram se autorce podařilo dosáhnout dalších výsledků.

Přizvání na mezinárodní konference

Projekt UNIG sklídl ve světě pozitivní zpětnou vazbu, abstrakt, který představoval možnosti této mezinárodní sítě byl vybrán na 2 mezinárodní konference. První přednášku měla autorka v červnu 2019 na mezinárodní konferenci Universeum v Brně. Níže je zpětná vazba od prezidenta mezinárodní sítě UNIVERSEUM, Sébastiena Soubirana.

"Eva Gartnerova researches are of tremendous importance for our community at least for three reasons:

Firstly, because her research focuses on art galleries on which very few research have been done so far in Europe.

Secondly, her research relied on a systematic survey focuses on central european countries for which little is known regarding galleries but more generally academic heritage, it thus reinforces their visibility among universeum community.

Last but not least, her collect of students opinion on their understanding of the role of an art gallery within a university highlight two important output: U-galleries are place for experimentation and bring international visibility to student's work. It thus participates to better understand the added value of university for art galleries but more generally to U-heritage.

We are much looking forward to the final results of Eva's researches and do hope she will have the opportunity to publish her work in english to allow a broader community of U-heritage professional to benefit from it."

Druhá konference se konala v září 2019 v japonském Kyotu, kam byla autorka přizvána v rámci mezinárodní konference ICOM. Na základě návštěvy této konference se autorka propojila s již existujícími lokálními sítěmi univerzitních galerií a muzeí na Taiwanu a v Japonsku.

Navázané mezinárodní spolupráce

Kromě navštívených galerií, které jsou zainteresované do rozvoje další spolupráce a participace, se podařilo navázat několik dalších kolaborací v oblasti rozvoje univerzitních muzeí a galerií.

Craig Hadley – ředitel mezinárodní sítě AAMG.

Aliaksandr Kalbaska - Professor, Vice Rector for Academic Affairs, European Humanities University

Dr. Zhao Ke - Director ESTM, UMuseum app, Electronic Science and Technology Museum, University of Electronic Science and Technology of China

Margarita Zigutyte – curator and manager of university gallery in Kaunas, Vytautas Magnus University

Milan Đorđević - Ph.D. candidate at the University of Arts in Belgrade -
Management of culture and media programme at the Faculty of Dramatic Arts

Projekty

Díky projektu UNIG byla autorka vybrána k účasti na mezinárodní akademii European cultural Academy v Benátkách v červenci 2018. Další přínos pro rozvoj projektu i disertační práce dostala autorka v rámci možnosti účastnit se 3-fázového mezinárodního školení VACUM cultural management.

Na základě disertační práce vznikl také výzkumný projekt Living museums, který byl v listopadu 2019 podán do programu ZÉTA v rámci TAČR.

Návaznou aktivitou je také příprava projektu k síťování univerzitních galerií, která bude podána k 1. 6. 2020 s partnery ze Slovenska, Polska, Maďarska a Srbska.

V rámci projektu Kreativní Evropa byla také část práce Evy Gartnerové vybrána na konferenci Střed zájmu 27. 11. 2019, kde byla prezentována případová studie aplikovaná na G18 jako příklad dobré praxe.

Autorka také přispěla jednou z kapitol své disertační práce do odborného katalogu galerie G18 Nenávratné stopy – Tradice a udržitelnost jako roční téma galerie G18.

Projekt UNIG mohl vzniknout především díky podpoře projektu Mapování univerzitních galerií ve střední a východní Evropě, který byl financován z interní grantové agentury FMK UTB ve Zlíně.

Brožura UNIG

V rámci projektu UNIG vyšla také propagační brožura, která představuje univerzitní galerie v České republice a jejich aktivity.

7. Přínosy práce

Přínos vědě (teorii):

Téma univerzitních galerií je v rámci akademického výzkumu téměř nedotčené. Jako specifická část univerzitních muzeí nabízí ale obrovský potenciál ve výzkumu uměleckém, sociálním, marketingovém či pedagogickém. Fenomén univerzitní galerie a s ním související tato dizertační práce otevírá a nabízí další otázky, které mohou být zkoumány nejen na akademické půdě.

Toto téma může být také vhodně rozvíjet na základě podpory lokálních zdrojů jako TAČR (Technická agentura České republiky) či GAČR (Grantová agentura České republiky), ministerstva kultury či vzdělávání a dalších. Vzhledem ke svému mezinárodnímu přesahu také aspiruje na mezinárodní výzkum, který by mohl být podpořen a aplikován v rámci projektů jako je Horizon2020 či kulturní evropské programy typu ERASMUS+, Kreativní Evropa, Visegrádský fond, Norské fondy a jiné.

Tato dizertační práce nabízí propedeutickou studii prostředí univerzitních galerií na území České republiky s přesahem na centrální a východní Evropu. Představuje základní terminologii a typologii těchto institucí a rozebírá přístupy managementu, práce s publikem či možnosti mezinárodní spolupráce a jejich přínosy a dopady na univerzitní prostředí.

Přínos pro praxi:

V rámci projektové části práce byla vytvořena první online databáze univerzitních galerií v Česku, která může být nadále obohacena o ostatní univerzitní galerie v rámci Evropy, které do ní mají volný přístup. Univerzitním galeriím se nenabízí pouze využití webové platformy, ale také využití získaných poznatků a výsledků, které mohou být aplikovány do prostředí univerzitních galerií i dalších kulturních organizací.

Nabízí se zde také možnost spolupráce univerzitních galerií s dalšími externími partnery, jako jsou města, kraje, centrály cestovního ruchu a informační centra, která mohou pomocí propagace a komunikace univerzitních galerií rozšířit své kulturní portfolio, nabídnout tak občanům i turistům obširnější služby v kreativních průmyslech a pomoci decentralizovat a následně propojit turismus i kulturu z nejnavštěvovanějších památek v dané lokalitě.

Výsledky a výstupy této práce mohou být také uplatňovány v rámci aplikace do studijních plánů oborů jako je kulturní management, arts management, mediální komunikace, které mají k dispozici univerzitní galerii a výuku s ní mohou intenzivněji propojit a rozvíjet.

Informace můžou být nápomocné také zřizujících univerzitám a jejich mezinárodnímu oddělení, které tak jejich prostřednictvím mohou navazovat další mezinárodní strategická partnerství a zefektivňovat pozici univerzity v rámci internacionalizace. V neposlední řadě je zde kladen také velký důraz na

uvědomění si důležitosti univerzitních galerií jako nedílné součásti strategií třetí role univerzity.

Přínos pro pedagogiku (výuku daného oboru):

Navazování mezinárodních kontaktů je dobré k dalšímu zefektivnění mezinárodní výuky, prostřednictvím univerzitních galerií se mohou angažovaní umělci, kurátoři, výzkumníci či další osobnosti zapojit do formálního i neformálního vyučování, vést blokové výuky či přednášky z jejich prostředí.

Informace získané v rámci teoretické výuky pak mohou být aplikovány v prostředí univerzitních galerií jako povětšinou prvních umělecky zaměřených institucí, se kterými přijdou studenti v rámci praxe do kontaktu.

8. Závěr

Tato disertační práce pojednává o fenoménu univerzitních galerií specificky zaměřených na prezentaci a práci s uměním. Je to první práce svého druhu takového rozsahu, která mapuje danou tematiku primárně v Českém prostředí, částečně se však dotýká i evropských jevů. Může a měla by se stát podkladem, který poslouží dalším vědcům a výzkumníkům k tomu, aby se univerzitní galerie více zviditelnily, aby se o nich začalo mluvit a aby si především akademická půda i široká veřejnost začala intenzivněji uvědomovat potenciál a přínosy těchto institucí.

Univerzitní galerie jsou ideální platformou, která umožňuje propojovat akademickou sféru s veřejností, sdružovat obory a zefektivňovat mezioborovou spolupráci. Je to skvělý marketingový i komunikační nástroj, který kromě naplňování třetí role univerzit, má potenciál rozvíjet její studenty, zaměstnance i ostatní stakeholdery. Přináší svému okolí a lokalitě alternativní kulturní vyžití a rozvoj kreativních průmyslů. Je kanálem, který mohou využívat nejenom samotné univerzity, ale také města, kraje či ostatní kulturní organizace. Univerzitní galerie jsou fenoménem, který si zaslouží obrovskou pozornost a zkvalitňování jejich působení.

Tato disertační práce naplnila stanovené cíle, zmapovala české prostředí univerzitních galerií, definovala základní teorii a věnovala se potenciální možnosti využití a přesahů mezinárodní spolupráce, která je velmi důležitým současným elementem a tématem. V rámci práce vznikla první online databáze, která může posloužit nejen českému, ale i celoevropskému prostředí jako základ k budování společné sítě či mezinárodní instituce, zintenzivňovat komunikaci mezi jednotlivými univerzitami a tím přinášet nové trendy a příklady dobré praxe z tohoto oboru.

Je velmi důležité, aby se tato platforma nadále vyvíjela a aktivně komunikovala a pracovala na výše navržených aktivitách a budování struktur. I přesto, že existují jisté limity její udržitelnosti v rámci finančních a personálních prostředků, už teď si našla platforma své vlastní příznivce, kteří mají zájem se nadále podílet na jejím vývoji a fungování. Je důležité ostatní motivovat a setrvat v usilovné práci.

Osobní přínos projektu může spočívat v tom, že se více otevřelo a přiblížilo téma fenoménu univerzitní galerie nejenom prostřednictvím práce na výzkumu, ale také prezentací průběžných výsledků na mezinárodních konferencích.

Je potřebné univerzitní galerie dostat více do podvědomí široké veřejnosti jako místa pro umění i design, která jsou otevřena novým možnostem. Zařadit je na seznamy úspěšných a kvalitních kulturních a vzdělávacích institucí, aby se předešlo jevu, že nálepka „univerzitní“ slouží jako synonymum slova tréninková či amatérská.

Vytvořením potenciální mezinárodní sítě a intenzivnějším propojováním se individuální galerie stanou silnějšími a mohou mít lepší pozici pro vyjednávání s dalšími stakeholdery a zainteresovanými stranami.

Univerzitní galerie by měly sledovat současné trendy muzejnictví a galerijní činnosti, pracovat se svými návštěvníky jako středobodem jejich existence. Nebát se experimentovat. S alternativní otevírací dobou, novými technologiemi, výtvarným obsahem.

Léta mého doktorského studia a intenzivní věnování se univerzitním galeriím byly těmi nejinspirativnějšími v rámci mého osobního i profesního vývoje. Univerzitní galerie jsou u nás zatím možná ještě neobjeveným pokladem kulturních služeb, díky výzkumu, rozhovorům a komunikaci s lidmi v tomto oboru se pohybujících, ale pevně věřím, že jejich boom a věhlas teprve přijde.

Děkuji.

Seznam použité literatury

BARRETT, Jennifer. *Museums and the public sphere*. Malden, MA, USA: Wiley-Blackwell, 2011. ISBN 978-140-5173-834.

BAVERSTOCK, Alison. *How to Get a Job in a Museum or Art Gallery*. Londýn: Bloomsbury Publishing, 2010. ISBN 9781408193594.

BEDNÁŘ Pavel, Markéta DUBOVÁ, Marcel KRAUS, Petr NÁVRAT, Eva ŽÁKOVÁ. *Metodika mapování kulturních a kreativních průmyslů na lokální a regionální úrovni ČR*. Praha: Institut umění, 2016. ISBN 978-80-7008-372-7.

BENEŠ, Josef. *Muzeum a výchova*. Praha: Ústav pro informace a řízení v kultuře, 1980. Problémy sbírkové evidence; sv. 2. ISBN neuvedeno.

BOURDIEU, P. *The Forms of Capital*. In: *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. Ed. John C. Richardson, 241–258. New York: Greenwood press, 1986. ISBN 978-0313235290

BOURDIEU, Pierre. *Love of Art: European Art Museums and their Public*. New Ed edition (25 Mar. 1997). Polity, 1997. ISBN 978-0745619149.

BLACK, Graham. *The engaging museum: developing museums for visitor involvement*. New York: Routledge, 2005. ISBN 978-0-415-34556-9.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon o ochraně sbírek muzejní povahy. In: *Sbírka zákonů*, 2000, 122/2000 Sb.

DANIŠOVÁ, Romana. *Management univerzitních galerií*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2019. Diplomová práce. Vedoucí práce Josef Kocourek.

GARTNEROVÁ, Eva. *Přístup k návštěvníkům univerzitních galerií a udržitelnost jejich zapojení. Nenávratné stopy: tradice a udržitelnost jako roční téma galerie G18 = Irreversible traces: tradition and sustainability as the annual theme of the G18 Gallery*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, Fakulta multimediálních komunikací, 2019, 225–241. ISBN 978-80-7454-870-3.

HABERMAS, Jürgen. *The structural transformation of the public sphere: an inquiry into a category of bourgeois society*. Cambridge, Mass.: MIT Press, c1989. ISBN 9780262081801.

HABERMAS, Jürgen. *Strukturální přeměna veřejnosti: zkoumání jedné kategorie občanské společnosti*. Praha: Filosofia, 2000. Morální a politická filosofie. ISBN 80-700-7134-6.

HAGENER, Malte. *Moving forward, looking back: the European avant-garde and the invention of film culture, 1919-1939*. Amsterdam: Amsterdam University Press, c2007. ISBN 9789053569610.

HAMPEL, Annika. *Fair cooperation: a new paradigm for cultural diplomacy and arts management*. Bruxelles: P.I.E. Peter Lang, [2017]. ISBN 978-2-8076-0469-8.

HASKELL, Francis. *The Ephemeral Museum: Old Master Paintings and the Rise of the Art Exhibition*. Yale: Yale University Press, 2000. ISBN 9780300085341.

HOOPER-GREENHILL, Eilean. *Museums and Education: purpose, pedagogy, performance*. London: Routledge, 2007, 231 s. ISBN 0415379350

HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění: poslání, možnosti a podoby seznamování veřejnosti se soudobým výtvarným uměním prostřednictvím aktivizujících programů na výstavách*. Brno: CERM, 1998. ISBN 80-7204-084-7.

JIROUTOVÁ, Jana. *Muzejní a galerijní pedagogika pohledem zahraničních odborníků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4195-5.

KESNER, Ladislav. *Marketing a management muzeí a památek*. Praha: Grada, 2005. Expert (Grada). ISBN 80-247-1104-4.

KESNER, Ladislav. *Muzeum umění v digitální době: vnímání obrazů a prožitky umění v soudobé společnosti*. Praha: Národní galerie v Praze, 2000. ISBN 978-80-7203-252-5.

KOTLER, Neil, KOTLER Philip, KOTLER Wendy. *Museum marketing and strategy: Designing missions, building audiences, generating revenue and resources*. New Jersey: John Wiley & Sons, 2008, 544 s. ISBN 0470370394

KOTTOVÁ, Karina. *Instituce a divák*. Praha: Display, 2019. ISBN 97880-906381-8-1.

KOZEL, Roman, Lenka MYNÁŘOVÁ a Hana SVOBODOVÁ. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3527-6.

KROUPA, Jiří. *Metodologie dějin umění*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210-5315-1.

KUČERA, Jakub. *Od veřejného muzea umění k malé nekomerční galerii*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií. Vedoucí práce Jaroslav J. Alt.

- LOURENÇO, Marta. *Between two worlds: The distinct nature and contemporary significance of university museums and collections in Europe*. Lisabon, Portugalsko, 2005. Disertační práce. University of Lisboa.
- MACHKOVÁ, Hana. *Mezinárodní marketing: nové trendy a reflexe změn ve světě*. 3., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Grada, c2009. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2986-2.
- MALDONADO, Eduardo a Simon YANNAS. *Environmentally Friendly Cities: Proceedings of Plea 1998*. Portugal: Routledge, 1998. ISBN 9781873936818.
- MIRZOEFF, Nicholas. *Jak vidět svět*. Přeložila Andrea PRŮCHOVÁ HRŮZOVÁ a Jan J. ŠKROB. Praha: ArtMap, 2018. ISBN 978-80-906-5995-7.
- NOORDEGRAAF, Julia. *Strategies of display: museum presentation in nineteenth- and twentieth-century visual culture*. Rotterdam: NAI Publishers, c2004. ISBN 9789056623784.
- O'DOHERTY, Brian. *Uvnitř bílé krychle: ideologie galerijního prostoru*. Praha: tranzit.cz, 2014. Navigace. ISBN 9788087259306.
- OCHRANA, František, Michal PLÁČEK, Milan PŮČEK a Antonín ŠIMČÍK. *Management a hospodaření muzeí*. Praha: Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-3638-2.
- RANCIÈRE, Jacques. *The emancipated spectator*. London: Verso, 2011. ISBN 9781844677610.
- SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel BUCHTA. *Strategická analýza*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. C. H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9367-1.
- SIMON, Nina. *Participatory museum*. US: Museum 2.0, 2010. ISBN 978-0615346502.
- SRŠŇOVÁ, Lenka. *Eventový management v prostředí univerzitních galerií*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2019. Diplomová práce. Vedoucí práce Martina Juříková.
- STUHLÍKOVÁ, Alice. *Profese galerijního pedagoga*. Brno, 2012. Dizertační práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, katedra výtvarné výchovy. Vedoucí dizertační práce Radek Horáček. 173 s. a 9 s. příl.

ŠÝKOROVÁ, Lenka. *Nezávislé kurátorství ve volném čase: nezávislý kurátor a umělec-kurátor na české vizuální scéně 2000–2016 = Independent curating as a leisure activity : an independent curator and artist-curator on the Czech visual art scene in 2000-2016*. Přeložila Zuzana DUSSEL JURGENS. Ústí nad Labem: Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, 2016. ISBN 978-80-7561-028-7.

SWANBORN, P. G. *Case study research: what, why and how?*. Los Angeles: SAGE, 2010. ISBN 978-1-84920-611-2.

ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Vzdělávací obsah v muzejní edukaci*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-80-244-4625-7.

ŠTRBOVÁ, Denisa. *Kulturní dědictví: návod k (pou)žití*. Praha: Institut umění – Divadelní ústav, 2019. ISBN 978-80-7008-412-0.

TAYLOR, Jeffrey. *Visual arts management: a new paradigm for cultural diplomacy and arts management*. New York: Routledge, 2018. ISBN 978-1-138-68470-6.

TKÁČ, Vladimír. *Výkladový slovník termínů z výzkumu vztahu muzea a publika*. In TKÁČ, Vladimír (ed.). *Muzeum a publikum. Sborník ze semináře/Museum and public. Seminar proceedings*. Opava: Slezské muzeum Opava, 1990, s. 37–66.

TOMEŠKOVÁ, Kateřina. *Otevřená klenotnice poznávání: didaktické analýzy edukačních programů Muzea Komenského v Přerově*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-80-244-4622-6.

VELCOVSKÁ, Eva. *Muzeum a návštěvník*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita.

ONLINE:

AUDIENCE ENGAGEMENT: How Museums Learned to Love their Visitors. *Museum ID* [online]. 2016, [cit. 2020-01-02]. Dostupné z: <https://museum-id.com/audience-engagement-how-museums-learned-to-love-their-visitors-by-adam-rozan/>

ARONSSON, Peter, Gabriella ELGENIUS. *Building National Museums in Europe 1750-2010. Linköpings universitet: Linköping University Electronic Press.[online]. 30. 9. 2011 [cit. 2020-01-15]. Dostupné z: <http://www.ep.liu.se/ecp/contents.asp?issue=064&volume=>*

Art and visual culture: Medieval to modern: Habermas and the public sphere. The open university [online]. OpenLearn, ©1999–2019 [cit. 2019-09-

19]. Dostupné z: <https://www.open.edu/openlearn/history-the-arts/art-and-visual-culture-medieval-modern/content-section-2.3.3>

Boston Review: The Rise of the University Museum [online]. Boston: Boston Review, ©1993–2019 [cit. 2019-05-13]. Dostupné z: <http://bostonreview.net/arts-culture/alana-shilling-janoff-university-art-museums>

Galerie UM. *UMPRUM* [online]. Praha: UMPRUM, ©2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://www.umprum.cz/web/cs/galerie-um>

G18 [online]. Zlín: G18, ©2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: www.g18.cz

Galerie FAVU. *Vysoké učení technické v Brně* [online]. Brno: Vysoké učení technické v Brně, ©2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://ffa.vutbr.cz/edit/tvurci-cinnost/galerie/favu>

Historie regionálních galerií. In: *CITeM (Centrum pro informační technologie v muzejnictví)* [online]. CITeM: CITeM, ©2005–2018 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <http://www.citem.cz/promus11/HistorieRegGal.htm>

History of Art Museums. *History of Museums* [online]. ©2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <http://www.historyofmuseums.com/museum-history/history-of-art-museums/>

How Museums and Galleries Can Help Us Unwind?. *Cultural Partnership* [online]. British Council: EU-Eastern Partnership Culture and Creativity Programme 2015–2018, 2018 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://www.culturepartnership.eu/en/article/museums-and-stress>

ICOM [online]. ICOM, ©2019 [cit. 2019-04-29]. Dostupné z: <https://icom.museum/en/activities/standards-guidelines/museum-definition/>

Is internationalisation creating inequality in higher education?. In: *University world news* [online]. University World News: University World News, ©2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20190109100925536>

Inside the White Cube: The Ideology of the Gallery Space. *Garagemca* [online]. Garage Museum of Contemporary Art: Garage Museum of Contemporary Art, 2020 [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://garagemca.org/en/publishing/brian-o-doherty-inside-the-white-cube-the-ideology-of-the-gallery-space>

Jak poznat vaše publikum. In: *Kreativní Česko* [online]. Praha: IDU, ©2020 [cit. 2020-02-22]. Dostupné z: <https://www.kreativnicesko.cz/clanky/jak-poznat-vase-publikum>

Lucie JAGOŠOVÁ, Otakar KIRSCH a kol. Muzejní profese a veřejnost 1 Nástin historie a současnosti vzájemných vztahů muzeí a jejich publika [online]. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav archeologie a muzeologie, 2016 [cit. 2020-01-02]. ISBN 978-80-210-8432-2. Dostupné z: https://www.academia.edu/31173084/Muzejn%C3%AD_profese_a_ve%C5%99ejnost_1._N%C3%A1stin_historie_a_sou%C4%8Dasnosti_vz%C3%A1jemn%C3%BDch_vztah%C5%AF_muze%C3%AD_a_jejich_publika_Museum_profesions_and_the_public_1._The_outline_of_history_and_present_of_mutual_relationships_between_museums_and_their_audience

LAURENCO, Marta. Defining the UNIVERSITY MUSEUM today: Between ICOM and the 'third mission'. In: *UMAC ICOM* [online]©2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <http://umac.icom.museum/defining-the-university-museum-today-between-icom-and-the-third-mission/>

LEWIS, Geoffrey. Running a museum: A practical handbok. 2004, online, [cit. 2. 3. 2019], Dostupné z: <https://bit.ly/2F2znGr>

Management Mania [online]. Praha: Managementmania.com, ©2011-2016 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/dotaznik>

Mc galerie. *Metodické centrum pro muzea výtvarného umění Národní galerie* [online]. Praha: 2008 [cit. 2019-01-28]. Dostupné z: <http://www.mc-galerie.cz/o-nas/co-je-galerie/>

Metodologie: Triang. Web FTVS Karlovy univerzity v Praze [online]. Praha: FTVS CUNI, 1997 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <http://web.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/triang.htm>

Museum definition. ICOM MUSEUM [online] ICOM, ©2019 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: <https://icom.museum/en/activities/standards-guidelines/museum-definition/>

NIPOS - Národní informační a poradenské středisko pro kulturu [online]. [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://www.nipos-mk.cz/?cat=54>

OECD (2001), *Managing University Museums*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264194984-en>.

OLŠOVSKÝ, Jaromír. Galerie a muzea umění. In: *Vademecum muzeologie* [online]. 2014 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <http://vademecum.fpf.slu.cz/?p=52>

O nás. *Dům umění Ústí nad Labem* [online]. Ústí nad Labem: DUUL, ©2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://duul.cz/o-nas/dum-umeni-usti-nad-labem-fakulty-umeni-a-designu-univerzity-jana-evangelisty-purkyne/>

Public space - Created in public space. *Public space* [online]. FAI-AR, IN SITU, ARTCENA, ©2019 [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://createinpublicspace.com/topic/public-space/>

PFEIFFER KOTTOVÁ, Karina. *Institucionální avantgarda*. In: Sešit pro umění, teorii a příbuzné zóny 15/2013 [online]. Praha: Vědecko-výzkumné pracoviště AVU., 2013, 59–84 [cit. 2020-01-05]. ISBN -. ISSN -. Dostupné z: http://vvp.avu.cz/wp-content/uploads/2014/08/Sesit_15_2013_Kottova1.pdf

Princeton University Art Museum. [online]. Princeton, NJ 08544: Princeton University Art Museum Princeton, ©2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://artmuseum.princeton.edu/>

RODINI, Dr. Elizabeth. A brief history of the art museum. In: *Khan Academy* [online]. Khan Academy: Khan Academy, ©2019 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: <https://www.khanacademy.org/humanities/art-history-basics/beginners-art-history/a/a-brief-history-of-the-art-museum-edit>

Curatorial dictionary. *Tranzit* [online]. -: -, ©2019 [cit. 2019-12-21]. Dostupné z: <http://tranzit.org/curatorialdictionary/index.php/dictionary/white-cube/>

The Art of Relevance. *Good Reads* [online]. -: Goodreads, ©2020 [cit. 2020-02-23]. Dostupné z: <https://www.goodreads.com/book/show/30688264-the-art-of-relevance>

UMAC: International council of museums committee for university museums and collections [online]. ©2019 [cit. 2019-07-23]. Dostupné z: <http://umac.icom.museum/>

Universeum Statutes. *Universeum Network* [online]. UNIVERSEUM European Academic Heritage Network, ©2018 [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: https://www.universeum-network.eu/docs/doc/UniverseumStatutes_EN.pdf

Zenobia R. Kozak, PhD. The Role of University Museums and Heritage in the 21st Century. *The museum review* [online]. 2016, 2016, 2016(1), 5 [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <http://articles.themuseumreview.org/vol1no1kozak>

Seznam použitých symbolů a zkratek

UTB	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
UMPRUM	Vysoká uměleckoprůmyslová škola v Praze
FAVU	Fakulta výtvarných umění
VUT	Vysoké učení technické
FMK	Fakulta multimediálních komunikací
UMAC	International Council Of Museums Committee For University Museums And Collections
ICOM	International council of museums
AAMG	Association of Academic Museums and Galleries
VŠVU	Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě
UJEP	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

PŘÍLOHA I: Záznamy k výzkumným šetřením

V následující složce je uloženo:

- přepisy a záznamy rozhovorů
- field notes z terénního průzkumu
- diplomové práce Sršňová, Danišová
- výsledky kvantitativního šetření
- Scénáře k rozhovorům
- propagační brožura

Podklady a data z výzkumů jsou uloženy na tomto odkaze:

<https://drive.google.com/drive/folders/1syJk86jqUYNhCI0kwaKwVRUJAwWS3-qq?usp=sharing>

PŘÍLOHA II: Životopis

— EVA GARTNEROVÁ —

cultural management / interdisciplinary cooperation / multimedia communication / curatorship

CZECH ENGLISH ITALIAN POLISH		..... SLOVAK GERMAN RUSSIAN

VACUM VISEGRAD ACADEMY OF CULTURAL MANAGEMENT NODE CENTER CULTURAL STUDIES ONLINE TOMAS BATA UNIVERSITY IN ZLIN ZLIN, CZECH REPUBLIC TOMAS BATA UNIVERSITY IN ZLIN ZLIN, CZECH REPUBLIC TOMAS BATA UNIVERSITY IN ZLIN ZLIN, CZECH REPUBLIC UNIVERZITY OF LODZ LODZ, POLAND STAMFORD INTERNATIONAL UNIVERSITY BANGKOK, THAILAND BALTIC FILM AND MEDIA SCHOOL TALLINN, ESTONIA	2017 PARTICIPANT INTERNATIONAL TRAINING COURSE 2017 EXPANDING EXHIBITIONS INNOVATIVE APPROACHES TO CURATING 2020 PHD DEGREE DESIGN AND MULTIMEDIA 2016 MASTER DEGREE MARKETING COMMUNICATIONS 2014 BACHELOR DEGREE MARKETING COMMUNICATIONS 2015 ERASMUS PLUS STUDENT 2014 FREEMOVER STUDENT 2012 ERASMUS STUDY

Wanderlust traveller / urban explorer / food lover / culture nerd

ACHIEVEMENTS	INTERNSHIPS
2017 JURY OPEN CALL: APEX ART 2017 CULTURAL RESEARCHER RECCORD, DENMARK 2015 CO-FOUNDER DICE ASSOCIATION, CZECH REPUBLIC 2015 - 2011 FOUNDER STARTFEST ŽELEČ, CZECH REPUBLIC	2017 DRUŽSTVO ŠKUC GALLERY LJUBLJANA, SLOVENIA 2016 I'M LAB CULTURAL CENTER ABANO THERME, ITALY 2014 TDM INTERNATIONAL NGO CALIAGRI, ITALY
JOBS	PROJECTS
2017 - 20xx CULTURE MANAGER COMMUNICATION AGENCY FACULTY OF MULTIMEDIA COMMUNICATION TOMAS BATA UNIVERSITY ZLIN CZECH REPUBLIC www.komag.utb.cz 2016 - 2017 MARKETING MANAGER TECHNOLOGY INNOVATION CENTER ZLIN, CZECH REPUBLIC www.inovacnipodnikani.cz 2014 - 2016 PRODUCTION OF ACCOMPANYING PROGRAMME ZLIN FILM FESTIVAL ZLIN, CZECH REPUBLIC www.zlinfest.cz	2017 USE-IT MAP USE-IT ZLIN ZLIN, CZECH REPUBLIC 2017 SAVE WATER - EXHIBITION DAYS OF CZECH-GERMAN CULTURE DRESDEN, GERMANY 2017 WATER FOR ALL - EXHIBITION ZLIN DESIGN WEEK ZLIN, CZECH REPUBLIC 2015 PAIRS IN SQUARES - EXHIBITION TOKYO DESIGN WEEK TOKYO, JAPAN 2013 ANDY WARHOL - EXHIBITION AMERICAN DREAM PROSTĚJOV, CZECH REPUBLIC

fkgartnerova@gmail.com

@zlevazprava

+420 722 507 877

PŘÍLOHA III: PUBLIKAČNÍ AKTIVITY

Seznam literatury podle šablony ČSN ISO 690

- [1]GARTNEROVÁ, Eva. CASE STUDY OF COMMUNICATION OF THE PROJECT WATER FOR ALL. In DOKBAT 2017 - 13th Annual International Bata Conference for Ph.D. Students and Young Researchers. Zlín : Fakulta managementu a ekonomiky, UTB ve Zlíně, 2017, s. 105-111. ISBN 978-80-7454-654-9.
- [2]JUŘÍKOVÁ, Martina, KOCOUREK, Josef, GARTNEROVÁ, Eva. PROJECT TEACHING AT UNIVERSITY - A TOOL FOR PRESENTING PROPOSALS FOR PREVENTION AND SOLVING THE PROBLEM OF THE GENERAL PUBLIC. Turkish Online Journal of Educational Technology, 2017, roč. Neueden, č. 1, s. 768-774. ISSN 2146-7242.
- [3]JURÁŠKOVÁ, Olga, JUŘÍKOVÁ, Martina, GARTNEROVÁ, Eva, ŠRAMOVÁ, Blandína, SOUKALOVÁ, Radomila, ŠVIRÁKOVÁ, Eva, HARANTOVÁ, Lenka. Voda pro všechny. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2017. 117s. ISBN 978-80-7454-684-6.
- [4]GARTNEROVÁ, Eva. INTERDISCIPLINARY COOPERATION AT UNIVERSITY AND ITS POTENTIAL FOR CREATIVE AND CULTURAL INDUSTRIES IN THE CZECH REPUBLIC. In ICERI2018 Proceedings. Valencia : IATED Academy, 2018, ISBN 978-84-09-05948-5.
- [5]GARTNEROVÁ, Eva. Accompanying program of university galleries as a tool of nonformal education. In ICERI2019 Proceedings. Valencia : IATED Academy, 2019, ISSN 2340-1095. ISBN 978-84-09-14755-7.
- [6]GARTNEROVÁ, Eva. Přístup k návštěvníkům univerzitních galerií a udržitelnost jejich zapojení. In 2019,
- [7]VESELÁ, Romana, ZELINSKÝ, Miroslav, GARTNEROVÁ, Eva, VALENTOVÁ, Petra, MAŇASOVÁ HRADSKÁ, Helena, JAKUBÍČEK, Vít. Irreversible Traces: Tradition and sustainability as the annual theme of the G18 Gallery. 1 Zlín : Univerzita Tomáše Bati, Fakulta multimediálních komunikací, 2019. 287s. nedefinováno. ISBN 978-80-7454-870-3

Mgr. Eva Gartnerová

Univerzitní galerie a jejich potenciál pro mezinárodní spolupráci

University Galleries and their Potential for an International Cooperation

Teze disertační práce

Vydala Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně,

nám. T. G. Masaryka 5555, 760 01 Zlín

Název: Univerzitní galerie a jejich potenciál pro mezinárodní spolupráci

Autor: Mgr. Eva Gartnerová, Ph.D.

Vydavatel: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Rok vydání: 2020

Pořadí vydání: první

Vydáno elektronicky

ISBN 978-80-7454-942-7

